

**AZ EURÓPAI UNIÓ
TANÁCSA**

**Brüsszel, 2007. november 23. (29.11)
(OR. en)**

15362/07

**RECH 378
ATO 155
COMPET 388
REGIO 52
TELECOM 147**

FELJEGYZÉS

Küldi: a Főtitkárság

Előző dok. sz.: 14690/1/07 RECH 325 ATO 145 COMPET 348 REGIO 43

Tárgy: A (Versenyképességi) Tanács 2007. november 23-i ülése eljárásának eredménye –
A Tanács következtetései – Tudományos információk a digitális korban

A delegációk mellékelten kézhez kapják a Versenyképességi Tanács 2007. november 23-i ülésén elfogadott, a Tudományos információk a digitális korban témájú tanácsi következtetéseket.

A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI
„TUDOMÁNYOS INFORMÁCIÓK A DIGITÁLIS KORBAN:
HOZZÁFÉRÉS, TERJESZTÉS ÉS MEGŐRZÉS”

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA

EMLÉKEZTETVE a következőkre:

- a kulturális anyagok digitalizálásáról és online hozzáférhetőségéről, valamint a digitális megőrzésről szóló, 2006. augusztus 24-i bizottsági ajánlásra (HL L 236., 2006.8.31., 28. o.) és az ahhoz kapcsolódó, 2006. november 13-i tanácsi következtetésekre (HL C 297., 2006.12.7., 1. o.),
- a „Tudományos információk a digitális korban: hozzáférés, terjesztés és megőrzés” című, 2007. február 14-i COM(2007)56 bizottsági közleményre,
- az „Európai kutatási térség: új perspektívák” című, 2007. április 4-i COM(2007)161 bizottsági zöld könyvre,
- a 2007-ben valamennyi OECD-ország által elfogadott, a közfinanszírozású kutatási adatok hozzáférhetőségére vonatkozó OECD-elvekre és -iránymutatásokra.

FIGYELEMBE VÉVE, hogy:

- a tudományos információkhoz – publikációkhoz és adatokhoz – való hozzáférés és azok terjesztése kulcsfontosságú az Európai Kutatási Térség fejlesztése szempontjából, és elősegítheti az innováció gyorsítását;
- az internet példa nélküli lehetőségeket teremtett a tudományos erőfeszítések eredményeink terjesztésére, megosztására és az azokra történő alapozásra,

- az információs és kommunikációs technológiák forradalmasítják a tudósok közti kommunikáció, a kutatás és az ismeretek előállításának módját,
- a nagysebességű kapcsolatok és a magas teljesítményű számítástechnika korában az adat a modern tudományok kulcsának bizonyul,
- a tudományos információk publikálásának rendszere kulcsszerepet játszik az információk terjesztésében és – különösen a szakértői értékelésen keresztül – minőségük ellenőrzésében, ezért jelentős mértékben befolyásolja a kutatásfinanszírozásra vonatkozó politikákat és az európai kutatás kiválóságát,
- az utóbbi években az egyetemek, könyvtárak, kutatást végző és finanszírozó szervezetek, tudományos kiadók és más érdekeltek az on-line hozzáférhetőség érdekében számottevő információtechnológiai beruházást hajtottak végre;
- a tudományos információk hatékony és tartós digitális megőrzése alapvető az európai kutatás jelenlegi és jövőbeli fejlődéséhez,

1) ÜDVÖZLI

- a „Tudományos információk a digitális korban: hozzáférés, terjesztés és megőrzés” című, 2007. február 14-i COM(2007)56 bizottsági közleményt mint a tudományos információk hozzáférhetősége és megőrzése tekintetében európai szinten folytatott további munka alapját.

2) ELISMERI

- az egyetemek, nemzetközi kutatószervezetek, kutatótestületek, könyvtárak és más kiadószervezetek, valamint tudományos kiadók nagymértékű hozzájárulását a tudományos információk terjesztésének folyamatához,

- hogy az új, internetalapú terjesztési modellek valamennyi érintett részvételével zajló, nagy vitát váltottak ki a tudományos ismeretek hozzáférhetőségéről és terjesztéséről, és mindenekelőtt a szakértők által értékelt tudományos cikkekhez való hozzáférésről,
- hogy az elmúlt években a tudományos lapok (a publikációk elektronikus terjesztését is beleértve) ára **általában** megemelkedett, ami kihatott a tudományos könyvtárak azon lehetőségére, hogy a kutatók számára biztosítsák a publikációk széles köréhez való hozzáférést,
- a tudományos információkhoz való nyílt hozzáférés tartós modelljeinek kidolgozására irányuló, folyamatban lévő kezdeményezések stratégiai fontosságát Európa tudományos fejlődése szempontjából.

3) HANGSÚLYOZZA

- a közfinanszírozású kutatási eredményekhez való gyors és széles körű hozzáférés biztosításának szükségességét,
- hogy a tagállamoknak komoly érdeke egy olyan hatékony tudományos információs rendszer, amely maximalizálja a kutatásra és technológiai fejlesztésre irányuló közberuházások társadalmi-gazdasági hatását,
- annak jelentőségét, hogy a közfinanszírozású kutatásból származó tudományos eredmények hozzáférhetőek legyenek az interneten az olvasó számára térítésmentesen, gazdaságilag életképes feltételek, többek között egy embargós időszakot követő nyílt hozzáférés mellett,
- sok kutatási törekvés, azok finanszírozási forrásainak és terjesztési csatornáinak határokon átnyúló jellegét,
- a feldolgozatlan adatokhoz, valamint a tárolt adat- és anyagrepozitóriumi forrásokhoz való jobb hozzáférés fontosságát, amely lehetővé teszi a friss elemzést és az adat kibocsátója által előre elgondoltakon túlmutató felhasználást,

- hogy az elektronikus kommunikáció új formái módot adnak az adatokhoz és tudományos publikációkhoz való nyílt hozzáférés lehetővé tételére, és egyedülálló lehetőséget kínálnak az egyedi adatbányászati, elemző és integrációs eszközök nyílt fejlesztésére, amelyeket tovább javíthatnak a közös formátumú szabványok,
- hogy a tagállamokban a tudományos közlemények és kutatási adatok hozzáférhetőségével és megőrzésével kapcsolatos szakpolitikák és gyakorlatok különböző tempóban fejlődnek,
- a különböző szereplők, így a finanszírozásért felelős szervezetek, kutatók, kutatóintézetek és tudományos kiadók közötti eredményes együttműködés jelentőségét a tudományos publikációkhoz és kutatási adatokhoz való hozzáférés, ezek terjesztése és megőrzése terén.

4) TUDOMÁSUL VESZI

- azokat a közelmúltbeli jelentéseket, amelyek felszólítják a Bizottságot, hogy javítsa az általa támogatott kutatásokból származó eredmények hozzáférhetőségét, beleértve az Európai Kutatási Tanácsadói Bizottság és az Európai Kutatási Tanács tudományos tanácsának a közösségi finanszírozású kutatási eredményekhez való hozzáférést támogató jelentéseit,
- a Bizottság azon szándékát, hogy továbbra is támogatja a tudományos publikációs rendszerre vonatkozó kutatást, és tanulmányozza a digitális megőrzés gazdasági vonatkozásait.

5) FELHÍVJA A TAGÁLLAMOKAT, HOGY

első lépésként, a melléklettel összhangban:

- szervezeti, jogi, technikai és pénzügyi kérdések megoldásával erősítsék meg a tudományos ismeretekhez való hozzáférés, a tudományos ismeretek megőrzésének és terjesztésének nemzeti stratégiáit és struktúráit,
- fokozzák a hozzáférési, megőrzési és terjesztési szakpolitikák és gyakorlat tekintetében a tagállamok, nagy kutatóintézmények és finanszírozó testületek közötti koordinációt,
- a lehető legnagyobb mértékben biztosítsák a kutatók és hallgatók számára a hozzáférést a tudományos publikációkhoz, különösen a tudományos információval kapcsolatos közbeszerzési gyakorlat fejlesztésével, ide tartozhat az ezekkel a gyakorlatokkal kapcsolatos információk megosztása, a „bombaüzletek” szerződéses feltételeinek átláthatóbbá tétele, továbbá a különböző tagállamok finanszírozó testületei, kutatóintézetei **és tudományos kiadói** között a méretgazdaságosság, valamint a közpénzek hatékony felhasználásának keresletcsoportosítás útján történő megvalósítását célzó együttműködés lehetőségének feltárása,
- biztosítsák a tudományos információk – többek között publikációk és adatok – hosszú távú megőrzését, és fordítsanak kellő figyelmet a tudományos információkra az információk megőrzésére vonatkozó nemzeti stratégiáikban,

6) FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT, HOGY

Első lépésként, a melléklettel összhangban:

- kísérje figyelemmel az európai tudományos eredményekhez való nyílt hozzáféréssel kapcsolatos bevált gyakorlatokat, beleértve azokat, amelyek a tudományos közösségek és nagy kutatóintézmények által végzett nagyarányú kísérletekből származnak, és ösztönözze olyan új modellek kialakítását, amelyek javíthatják a hozzáférést az európai tudományos kutatási eredményekhez,
- kísérje figyelemmel az EU-n belüli nyilvános virtuális tudományos könyvtárak jelenlegi helyzetét, továbbá a hallgatóknak és a kutatóknak a tudományos információkhoz és ezek digitális megőrzéséhez való hozzáféréssel kapcsolatos, Európa-szerte folyamatban levő fejlesztéseket, valamint a vonatkozó jogi keretfeltételeket, amelyeknek kihatása lehet az ezekhez az információkhoz való hozzáférésre,
- folytasson kísérleteket az európai uniós kutatási keretprogramok által finanszírozott projektekből származó tudományos adatokhoz és publikációkhoz való nyílt hozzáférés terén annak vizsgálatára, hogy szükséges-e konkrét szerződéses követelmények elfogadása,
- bátorítsa a digitális megőrzésre vonatkozó kutatást, valamint a tudományos információkhoz való nyílt hozzáférést és a tudományos ismeretek megőrzését szolgáló, határokon átnyúló, intézményközi és több tudományterületet érintő hozzáadott értékkel rendelkező tudományos adatokat tároló infrastruktúrákra vonatkozó kísérleteket és ezen infrastruktúrák széles körű telepítését,
- támogassa és járuljon hozzá a szakpolitikák koordinálásának javításához és a résztvevők közötti építő vita és információcsere elősegítéséhez.

A. A tagállamok felkérését kapnak, hogy:

1. Az alábbiakkal erősítsék meg a tudományos ismeretekhez való hozzáférés, a tudományos információk megőrzésének és terjesztésének nemzeti stratégiáit és struktúráit:	
a tudományos ismeretek terjesztését és hozzáférhetőségét szolgáló egyértelmű szakpolitikák meghatározása, az ahhoz kapcsolódó pénzügyi tervezést is beleértve,	2008
ezekon a szakpolitikákon keresztül a közfinanszírozású kutatásból származó eredmények internetes, az olvasó számára térítésmentes hozzáféréseinek előmozdítása, figyelembe véve ennek gazdaságilag életképes végrehajtásának módozatait, többek között az embargós időszakot követő nyílt hozzáférést,	2008-tól kezdődően
a tudományos ismeretekhez való hozzáférhetőséget befolyásoló feltételek módszeres vizsgálata, beleértve az alábbiakat: - [a kutatók hogyan élnek a szerzői jogokkal tudományos cikkeikkel kapcsolatban,] - a tudományos ismeretek terjesztésébe való befektetések szintje a kutatásba történt összes befektetéshez képest, - pénzügyi mechanizmusok használata a hozzáférés javítására, például héa-visszatérítés könyvtárak digitálisfolyóirat-előfizetése esetén,	2008
annak biztosítása, hogy a tudományos ismerettárak fenntarthatók és interoperábilisak legyenek,	2010
kapcsolatteremtés a tudományos ismeretekkel kapcsolatos kérdések fő szereplői között (tudósok, finanszírozó testületek, tudományos kiadók)	2008

2. Az alábbiak segítségével javítsák a hozzáférési és terjesztési szakpolitikák és gyakorlat tekintetében a tagállamok közötti koordinációt:	
az állami támogató testületek azon lehetőségének feltárása, hogy a nyílt hozzáférésre vonatkozóan közös alapelveket határozzanak meg;	2008
a közpénzekből finanszírozott „bombaüzletek” szerződéses feltételeinek átláthatóbbá tétele, és a méretgazdaságosság keresletcsoportosítás útján történő megvalósítására vonatkozó lehetőségek felmérése;	2008
a nemzeti tudományos ismerettárak interoperabilitásának előmozdítása a tudományos ismeretekhez való hozzáférés és azok kutathatóságának az államhatárokon kívüli viszonylatban történő megkönnyítése érdekében;	2009
a Bizottságnak a tudományos ismeretterjesztés alternatív modelljeivel elért eredményekről és tapasztalatokról történő tájékoztatása által hozzájárulás az európai szinten elért eredmények hatékony áttekintéséhez.	2008

3. Az alábbiak segítségével biztosítsák a tudományos információk – publikációk és adatok – hosszú távú megőrzését, és fordítsanak kellő figyelmet a tudományos információkra a megőrzésre vonatkozó nemzeti stratégiáikban:	
határozzanak meg strukturált megközelítést a tudományos információk hosszú távú megőrzésére vonatkozóan, és építsék be azt a kulturális anyagok digitalizálásáról és online hozzáférhetőségéről szóló, 2006. augusztus 24-i bizottsági ajánlás, valamint a 2006. november 13-i tanácsi következtetések értelmében meghatározott, a digitális megőrzésre vonatkozó nemzeti terveikbe;	2008 közepe
a digitális megőrzés jogszabályi keretének kialakításakor (beleértve a köteles példányok kérdését) vagy a gyakorlati kialakítás során vegyék figyelembe a tudományos ismeretek sajátos jellemzőit.	2009

B. Felkérés a Bizottsághoz, hogy hajtsa végre a „Tudományos információk a digitális korban: hozzáférés, terjesztés és megőrzés” című közleményében bejelentett intézkedéseket, különösen az alábbiakat:

1. Az alábbiak szerint kísérletezzen az európai uniós kutatási keretprogramok által finanszírozott projektekből származó tudományos publikációkhoz nyújtott nyílt hozzáféréssel:	
konkrét kísérletek meghatározása és végrehajtása a Közösség által finanszírozott kutatásból származó tudományos publikációkhoz való – egy embargós időszakot követő – nyílt hozzáférés terén.	2008-tól kezdődően
2. Az alábbiakkal támogassák a tudományos ismeretek hozzáférhetősége és megőrzése szempontjából határokon átnyúló hozzáadott értéket hordozó kísérleteket és infrastruktúrákat:	
kutatási infrastruktúrák társfinanszírozása, mindenekelőtt a digitális gyűjtemények európai szintű összekapcsolásával és a 7. kutatási keretprogramon belül a digitális megőrzésre vonatkozó kutatás társfinanszírozásával; a nyílt hozzáféréssel kapcsolatos, egyértelmű transznacionális hozzáadott értéket képviselő kísérletek támogatása.	2007-től kezdődően
3. Az alábbiak segítségével járuljanak hozzá a szakpolitikák tagállamok közötti összehangolásához és a résztvevők közötti építő vitához:	
európai szintű kapcsolatteremtés a tudományos ismeretekre vonatkozó kérdések érintett szereplői között	2007-től kezdődően
az európai tudományos eredményekhez való nyílt hozzáféréssel kapcsolatos helyes gyakorlatok figyelemmel kísérése.	2008-tól kezdődően